

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Kultuurikorralduse õppekava

Piia Kajando

**PÄRIMUSMUUSIKA ÕPPEKAVA DIPLOMANDIDE KONTSERDID
VILJANDIS, TARTUS JA TALLINNAS
2011**

Diplomitöö

Juhendaja: magister Piret Koorep

Kaasjuhendaja: magister Allan Kährik

Viljandi 2011

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. SÜNDMUSE KORRALDAMISE OLULISEMAD ETAPID EESTI KULTUURISITUATSIOONIS.....	6
1.1. Kultuuri rahastamine Eestis	6
1.2. Turundusstrateegia tähtsus kultuurisündmuse korraldamisel	9
1.3. Projektitöö – üks peamisi töövorme kultuurivaldkonnas	14
2. PÄRIMUSMUUSIKA ÕPPEKAVA DIPLOMANDIDE KONTSERDID	18
2.1. Diplomandide kontsertide eesmärk, sisu, sündmuse taust	19
2.2. Kontsertide ettevalmistavad tegevused	19
2.3. Eelarve, rahastus	22
2.3.1. Kulud	23
2.3.2. Tulud.....	25
2.4. Turundusstrateegia	26
2.4.1. Sihtgrupid	26
2.4.2. Esinemiskohtade valik	27
2.4.3. Meediaplaan.....	28
2.5. Pärimusmuusikute kontserdid Viljandis, Tallinnas ja Tartus.....	30
2.5.1. Kontserdikava ülesehitus	30
2.5.2. Kontsertide tehnilised tingimused	31
2.5.3. Kontsertide võrdlus	32
2.5.4. Kontsertide majanduslik kasu	33
3. ENESEREFLEKTSIOON	34
3.1. Kogemused.....	34
3.2. Pädevused	35
3.3. Tagasiside	37

KOKKUVÕTE	39
KASUTATUD MATERJALID	41
LISAD	42
Lisa 1 Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia pärimusmuusika õppekava lõputöö nõuded	42
Lisa 2 Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia diplomandide kontsertide meediaplaan 2011	44
Lisa 3 Eesti Televisiooni reklaamklipi tehnilised tingimused.....	45
Lisa 4 Pärimusmuusika õppekava diplomandide lõpukava kirjeldused	47
Lisa 5 Pärimusmuusikute kontsertide reklaamplakat	48
Lisa 6 Pärimusmuusika õppekava diplomandide kontsertide tegevuskava	49
Lisa 7 Pärimusmuusikute kontrertide reklaamklipp ja saated	51
ZUSAMMENFASSUNG	52

SISSEJUHATUS

Globaliseeruvast maailmas, kus on tekkimas ühine maailmamuusika, oleme seadnud endale uue eesmärgi – säilitada pärimuskultuuri, mis kindlustab meile rahvusliku omapära. Kultuur on riigi ja rahvuse identiteedi alustala ning kõige võimsam esindaja maailmas.

Tõhus moodus säilitada ja arendada eesti pärimuskultuuri, on viia pärimusõpe nii alusharidusse kui koolidesse. Sellele juhtis tähelepanu juba 1974. aastal Veljo Tormis oma artiklis „Rahvalaul ja meie“. Ta soovis, et kooliõpikud sisaldaksid regilaulu ja rõhutas, et ainus võimalus regivärsilise rahvalaulu edasikestmiseks on selle aktiivne kasutamine, ka professionaalses muusikas. (Tormis, 1974)

Eesti rahval on vaja professionaalseid muusikuid, kes esitaksid pärimust kõrgel kunstilisel tasemel, mis tänapäeva noori kaasa tõmbab. Professionaalseid pärimusmuusikuid on vaja õpetajateks koolidesse ja muusikakoolidesse. Uhkustundega võime tunnista, et Eesti kõrgkoolides on võimalik õppida pärimusmuusikat ning noored kõrgharidusega pärimusmuusikud on oodatud esinejad erinevatel sündmustel nii kodumaal kui mujal maailmas.

Käesolev lõputöö on koostatud Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonna pärimusmuusika õppekava dipolmandide kontsertide korraldamisest ja läbiviimisest. Diplomandide kontserdid toimusid Viljandis, Tallinnas ja Tartus vastavalt 20., 25. ja 26. mail 2011. aastal. Nende kontsertide eesmärgid on pärimusmuusika säilitamine ja arendamine, vastavate õppimisvõimaluste propageerimine ning tänavuste lõpetajate tutvustamine.

Lõputöö teema valikut mõjutas minu akadeemilise õppe spetsialiseerumine muusikale. Spetsialiseerumispraktika Pärnu kontserdimajas andis olulisi teadmisi kontserdikorraldusest, mida sain antud lõputöös kasutada. Oluliseks pean ka töökogemust muusikakoolis, kus puutun igapäevaselt kokku noorte muusikutega.

Antud lõputöö on jagatud kolmeks peatükiks. Esimene peatükk annab ülevaate olulisematest etappidest kultuurisündmuse korraldamisel Eesti kultuurisituatsioonis, kus pearõhk on kultuuri rahastamise, kultuuriturunduse strateegia ja projektitöö põhimõtete kajastamisel. Teine peatükk keskendub konkreetsete kontsertide korraldamisele ja läbiviimisele. Kolmas peatükk sisaldab kontsertide korraldaja eneserefleksiooni.

1. SÜNDMUSE KORRALDAMISE OLULISEMAD ETAPID EESTI KULTUURISITUATSIOONIS

Tänapäeva kiireltmuutuvas ühiskonnas peab kultuurikorraldaja olema pidevalt kursis oma valdkonnas toimuvate uuendustega. Innovatsioon on peamiseks märksõnaks nii rahastusvõimalustes, turundusmeetmetes kui sündmuste kunstilistes lahendustes. Eduks on vaja olla piisavalt kohanemis- ja läbilöögivõimeline.

Selleks, et saavutada nii publikut kui esinejaid rahuldav lõpptulemus, peavad kultuurikorraldajad olema pädevad paljudes erinevates valdkondades: oskama hinnata väliskeskkonna mõjureid, kohanema majanduskeskkonnas, tundma erinevaid sihtrühmasid ja konkurente, valdama erinevaid turundusmeetmeid, läbirääkimistehnikaid ja orienteeruma finantsküsimustes. Põhjalikke teadmisi nõuab projektitöö. Väga head teoreetilised teadmised on baasiks praktilisele kultuurikorraldusele.

1.1. Kultuuri rahastamine Eestis

Kultuuri rahastamine Eestis on aktuaalne teema. Kultuuri osakaal riigi eelarves väheneb pidevalt. 2011. aasta riigieelarves on kultuurile eraldatud protsent viimaste aastate väikseim. Ainult riigieelarveliste vahenditega kultuurivaldkonnas hakkama ei saa. Omavalitsuste finantsvõimalused on erinevad ja enamasti piiratud kohustuste paljususe tõttu. Suur lünk on seadustes, mis ei soosi erasektori sponsorlust. Samuti puudub meie kultuuriruumis metseenluse toetav osa.

Ajalehes Sirp võtab samal teemal sõna Kaarel Tarand: „Riigieelarve eelnõu seletuskirjas seisab 160. leheküljel järgmise aasta kultuurielu kohta: „Valitsemisala 2011. aasta konsolideeritud eelarve maht on 146 468 232 eurot, moodustades riigi eelarvest 2,47%. Koos riigisiseste

tehingutega on valitsemisala kulud 2011. aastal kokku 168 503 165 eurot.” Nelja aastaga on õnnestunud kultuuri finantseerimisel lasta kaotsi või teiste alade kätte veel ligi veerand (23%) allesjäänud varast või võimalustest. Kaheksa aasta tagusest tipust on osakaaluna kadunud 35%. Kultuuriministeeriumi valitsemisalasse kandub aastast aastasse sõnum, et riigil on teisi, hoopis tähtsamaid valdkondi, mida rahastada, ja kultuur võib oodata.“ (Tarand 2010)

Eesti riigis rahastatakse kultuuri neljast erinevast allikast:

- riiklik rahastamine,
- Euroopa Liit,
- kohalik omavalitsus,
- omafinantseerimine/sponsorlus.

Lisa pakuvad Euroopa Liitu mittekuuluvate riikide kultuuriesinduste ning saatkondade toetused, rahvusvaheliste organisatsioonide stipendiumid.

Riiklik rahastamine

Riiklikul tasandil toimub kultuuri rahastamine kultuuriministeeriumi kaudu, mille hallatavad valdkonnad on arhitektuur, teatrid, kinokunst, kirjandus, kunst, meedia, muinsuskaitse, muuseumid, muusika, raamatukogud, rahvakultuur ja sport. Kultuuriministeeriumi rahaeraldused saab jagada kolme kategooriasse:

- **toetused riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustele** - teatrite, muuseumide ja raamatukogude riigipalgal olevate töötajate töötasud ning nende asutuste majanduskulude toetused, samuti avalik-õiguslikule meediale, mis ei või vastavalt seadusele saada lisavahendeid reklaamimüügist;
- **toetused kohalike omavalitsuste kultuuri- ja spordiobjektide investeeringule** - ministeerium ei eralda vahendeid kogu ehitusmaksumusele, vaid on osaline kuni poole investeeringu toetamisel;
- **toetused läbi programmide** - programmidega on kaetud kaunite kunstide ja kultuuripärandi valdkonnad. Programmirahade jaotuse üle otsustab ministri poolt määratud vastava valdkonna spetsialistidest koosnev komisjon. Suuremad programmid on Eesti Kultuurkapital ja Hasartmängumaksu Nõukogu. (Kultuuriteejuht kodulehekülg)

Eesti Kultuurkapital on avalik-õiguslik juriidiline isik ning selle toimimist reguleerib *Eesti Kultuurkapitali seadus* (lühend EKS), kelle tegevuse eesmärk on kunstide, rahvakultuuri, kehakultuuri ja spordi ning kultuuriehitiste rajamise ja renoveerimise toetamine rahaliste vahendite sihipärase kogumise ja sihtotstarbelise jagamise kaudu (EKS, § 1, lg 1).

Hasartmängumaksust ning tubaka- ja alkoholiaktsiisist laekuvaid summasid jagavad oma sihtkapitalide kaudu valdkondade pädevad professionaalid. Toetusi eraldatakse kord kvartalis, iga valdkondlik sihtkapital on kokku leppinud ja kinnitanud põhimõtted, mille alusel toetusi otsustatakse. Kultuurkapital finantseerib ennekõike professionaalset kultuuri.

Hasartmängumaksu Nõukogu

Raha kogutakse seaduse alusel hasartmängudelt makstava maksu arvelt ning seda jagab igakuiselt nõukogu, kuhu kuuluvad Riigikogu ja ministeeriumide esindajad. Toetatakse peamiselt sotsiaal-, teadus-, haridus- ja noorteprojekte, spordile ja kultuurile kokku läheb ligi 40% vahenditest ning neist väiksema osakaaluga on kultuuriprojektide toetus. Hasartmängumaksu Nõukogu toetab peamiselt harrastuskultuuri projekte.

Euroopa Liidu toetused

Kultuurivaldkond saab lisavahendeid Euroopa Liidu struktuurfondidest. Kui kuni 2006. aastani tuli kultuurivaldkonna projektidel end finantseerimistaotlustes alles tõestada, siis aastatel 2007-2010 on juba selgelt näha toetusi nii investeeringuteks (muuseumid, spordikompleksid) kui ka konkreetseteks tegevusteks ja arenguteks. Esile võib tõsta loomemajanduse sissetoomist eraldi programmiga.

Kohalike omavalitsuste poolne rahastamine

Kohalike omavalitsuste toetused saab jaotada kolme kategooriasse:

- tegevustoetused organisatsioonidele;
- investeeringud kultuuri- ja spordiobjektidesse;
- projektide ja muu eraalgatuse toetamine.

Omafinantseerimine ja sponsorlus

Eestis ei ole tekkinud tugevat erasfääri, kes oleks valmis panustama kultuuritoetamisse. Euroopa Liidu keskmisele tasemele jõudmiseks (eraraha osakaal ca 40%) läheb veel aega. Eesti seadusandlus annab firmadele võimaluse toetada maksuvabalt ja spondeerida

mittetulundusühinguid kuni 5% ulatuses summast, mis on makstud palkadelt sotsiaalmaksuks. Hinnanguliselt tähendab see 3 miljardit krooni. (Kultuuriteejuht kodulehekülgl)

Ettevõtjate jaoks on kultuur kaup, mida tarbitakse ning kus uutel kultuuriorganisatsioonidel on reeglina raske toetust leida, kuna nad ei ole potentsiaalsed ettevõtte reklaamikanalid. Rohkem ollakse valmis toetama suuremahulisi projekte nagu kontserdid, teatrietendused ja vabaõhuüritused, mis haaravad kaasa suurema hulga inimesi. Väiksemate kultuuriprojektide toetamine sõltub pigem isiklikest kontaktidest ja tutvustest kultuuritöötajate ja ettevõtjate vahel. (Kukk, Laas 2004, lk 14)

Loomemajandus on uus valdkond tänapäeva majanduses, mis muudab oluliselt avaliku sektori arusaamu kultuuri rahastamisel. Ühiskonnale on oluline teadvustada, et kultuur pole ainult saaja, vaid ka andja. Kultuuriministeeriumi eesmärgid loomemajanduse arendamisel on järgmised:

- tõsta kultuur erinevate poliitikate keskmesse;
- soodustada ettevõtlusalast aktiivsust loovsektorites;
- luua loovettevõtetele tegutsemiseks soodne keskkond ja aidata kaasa võrgustike tekkele, hoogustada kultuurieksporti ning tähtsustada kultuuri rolli piirkondliku konkurentsivõime tõstmisel.

Loomemajanduse arendamist toetavad lisaks Eesti riigile ka Euroopa Liidu struktuurfondid. (Kultuuriministeeriumi kodulehekülgl)

1.2. Turundusstrateegia tähtsus kultuurisündmuse korraldamisel

Läbimõeldud turundusstrateegia on kultuurisündmuse õnnestumise üheks eelduseks. Turundusstrateegia peab olema suunatud eesmärgi saavutamiseks. Sündmuse planeerimisel on vaja teada miks, kellele ja kuidas seda tehakse. Laialt kasutatakse turundusstrateegia väljatöötamisel taktikalise turunduse meetmeid, mida tuntakse J. McCarthy 4P mudelina:

- *Product* – toode
- *Price* – hind
- *Place* – koht
- *Promotion* – müügitoetus

Alles siis, kui taktikaline plaan on ette valmistatud, sihtgrupid ja konkurendid kindlaks määratud, saab edasi minna järgmisele ehk teostamise etapile (Kotler 2007, lk 34).

Sihtgrupid

Sihtrühm on sarnaste vajadustega tarbijarühm, kes reageerib üheselt teatud turundusmeetmetestikule (Vihalem 2003, lk 58).

Oluliseks ülesandeks kultuurisündmuse kavandamisel on sihtgrupi kindlaksmääramine - kellele see sündmus on suunatud ja ka vastupidi, kes on sellest sündmusest kõige enam huvitatud. Tihti arvatakse, et hästikorraldatud sündmus meeldib kõigile, unustades, et inimesed ja nende vajadused on väga erinevad. Sihtrühma väljaselgitamine sündmuse korraldamise algfaasis aitab vältida vigu, mille parandamine hiljem võib osutuda võimatuks.

Kultuuriorganisatsioon peab jälgima, et sihtgrupp oleks piisavalt eripärane ja ning kvalifitseeruks segmendina. Tarbija tuleb jaotada väiksemateks gruppideks. (Kolb, 2005 lk 93)

Levinumad segmenteerimise võimalused on

- demograafiline (vanus, sugu, haridus, perekonnaseis, pere suurus, amet, sissetulek);
- geograafiline (elukoht, töökoht);
- psühhograafiline (isiksuse- ja elustiiliomadused). (Bachmann 2005, lk 276)

Sihtrühma silmaspidades tuleb valida oma sündmusele vastav kuvand. Kui psühhograafiline turu segmenteerimine lähtub isiksuse psühholoogilistest kontseptsioonidest, siis püütakse luua sarnasus või kokkulangevus sihtrühma tarbijate isiksuseomaduste ning reklaamis esitatud kauba, firma või reklaamteate enda imago „isiksuseomaduste“ vahel. (Bachman 2005, lk 289)

Turu segmenteerimisel saab kasutada nii teaduslikke meetodeid kui ka lihtsalt tervet mõistust (Bachmann 2005, lk 271).

Konkurendid

Olukord Eesti muusikaturul on sündmuste rohke. Igal nädalal toimub mitmeid kõrgetasemelisi kontserte rääkimata teistest kultuurisündmustest. Ainuüksi piletilevi müügikalendrist võib näha, et üle Eesti toimub nädala sees keskmiselt kuni 4-5 kontserti ühel öhtul ja nädalavahetusel kuni

kümme kontserti ühel öhtul. Need on mõtlemapanevad numbrid. Konkurenst ei käi mitte hinna ega kvaliteedi, vaid inimeste vaba aja peale.

Et korraldajaid on palju ja konkurents tihe, räägib aastaid kultuurivaldkonnas tegutsev kontserdikorraldaja Peeter Vähi oma intervjuus Pärnu Postimehele: „Kindlasti on konkurents nii pop- kui klassikaliste kontsertide korraldamisel. Eestis on kontserte ja festivale rohkem, kui jätkub publikut. Kuigi mõnikord peetakse suurt valikuvõimalust positiivseks, on efekt tegelikult vastupidine. Mida rohkem kontserte, seda vähem jätkub neile publikut, seda vähem jätkub tegijatel pauerit, ressursse ja reklaampinda, seda vähem saavad ka igasugused institutsioonid alates linnavalitsusest ja kultuuriministeeriumist eraldada soovijatele otsest või kaudset abi. Kokkuvõttes langeb tervikuna ürituste tase, seda ütlevad peaaegu kõik korraldajad.“ (Klaus, 2007)

Eesti väikest rahvaarvu ja territooriumi arvestades on meil märkimisväärselt suur hulk kontsertide korraldamisega tegelevaid organisatsioone, kes kõik konkureerivad omavahel. Järgnevalt on ära toodud tuntumad organisatsioonid kontserdikorralduses, mis näitab, et neid on tõesti palju.

Kontsertasutused Eestis

Aastaringselt tegeleb kontsertide korraldamisega kümme suurt ja mainekat kontsertorganisatsiooni:

1. Eesti Kontsert,
2. BDG – üritusturundus ja kontserdikorraldus,
3. Tallinna Filharmoonia,
4. MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühing,
5. Eesti Muusikaagentuur,
6. Eesti Pärimusmuusika Keskus jt.

Tuntumad projektipõhiseid tegijaid, kes korraldavad kindlat festivali või üksikuid kontserte: Pärnu Kontserdibüroo, PromFest, Erpmusic, Muusikasõprade selts, MTÜ Piccolo (suupillifestival), MTÜ David Oistrachhi festival, MTÜ Crescendo, MTÜ PL Muusikute toetusfond jt.

Eesti Kontsert on Eesti Vabariigi suurim kontsertasutus. Riigietendusamet Eesti Kontsert põhiülesandeks vastavalt EK põhimäärusele on kontsertide, koolikontsertide, muusikaetenduste, -festivalide ja –pidustuste ning konkursside korraldamine (Eesti Kontserdi aastaraamat 2004, lk8). Eesti Kontsert omab nelja suurt kontserdimaja Eesti suurimates linnades: Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Jõhvis, kus toimuvad regulaarselt mitmesugused suuremad ja väiksemad muusikaüritused. Aastas korraldab Eesti Kontsert ligemale 800 kontserti nii Eestis kui välismaal (EK kodulehekül).

FBI (First Baltic International) - Suurim kontserdikorraldaja Eestis ja Balti riikides, mis tegutseb kaubamärgi First Baltic International all alates 1994. aastast. Live Nation kontserdikorraldaja partner Balti riikides. Head koostöösuhted kõikide juhtivate artiste vahendavate agentuuridega Euroopas ja Põhja-Ameerikas.

Music Case - FBI kõrvalharu, mis loodi 2009. aasta alguses nii Eesti kui rahvusvaheliste värskete muusikaliste talentide avastamiseks. Hiljutiste tegevuste hulka kuuluvad Airi, Sigur Rosi, Morrissey ja Rufus Wainwrighti kontserdid ning iga-aastased üritused nagu Tallinn Music Week ja KUMU ÖÖ.

MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühing on kontserdiorganisatsioon, mis korraldab aastas üle 100 kontserdi, sealhulgas ka eesti jazzi esisündmust, festivali Jazzkaar (Jazzkaare kodulehekül).

Eesti Pärimusmuusika Keskus on üleriigiliselt tegutsev pärimusmuusikat arendav ja toetav organisatsioon. 2008. aasta kevadel valmis Viljandi lossimägede servas kaasaegne kontserdimaja ja kultuurikeskus Viljandi Pärimusmuusika Ait, mille esimesel korrusel asuvad suur ja väike kontserdisaal, mis mahutavad vastavalt 407 ning 80 inimest.

Kontserdikorraldajal on oluline aru saada, et ta ei konkureeri mitte ainult kontsertasutustega, vaid kõigi meelelahutus- ja vaba aja veetmise võimalustega.

Esinemiskohtade valik

Esinemiskohtade valikul tuleb lähtuda eelkõige sihtrühmast. Korraldaja ülesanne on välja uurida, kuhu sihtrühm on valmis tulema.

Kuigi kunsti tase on tähtis, teevad tarbijad külastusotsuse kogu saadava kogemuse kvaliteedi alusel. Tähtis on toimumiskoha õhustik, mugav asukoht, pakutavad lisamugavused ja saadava klienditeeninduse kvaliteet. (Kolb 2005, lk 74)

Noorte segmendile võib pakkuda ebaharilikke, ka raskemini ligipääsetavaid kohti, olulisim on, kui atraktiivne on nende jaoks kontserdipaik ja esineja, oluline on sotsiaalne atmosfäär. Ealiselt vanemale segmendile tuleb pakkuda traditsioonilisemaid ja mugavamaid kontserdipaiku ning kõrgel tasemel klienditeenindust. Esinejate seisukohalt on olulised esinemistingimused, kuid valikut mõjutab ka see, kuidas neid toimumiskohas koheldakse.

Hind

Hinnakujundus on tunduvalt lihtsam materiaalsete toodete puhul, kuid ka kultuuriorganisatsioonid peavad tähelepanu pöörama kultuuritoote hinnakujundusele.

Hinnakujunduse peamised meetodid:

- kulupõhine,
- väärtuspõhine,
- konkurentsipõhine (Vihalem 2003, lk 255)

Kulupõhiselt ei saa kontserdikorralduses hinda kehtestada, sest kõiki kulusid ei suuda külastaja kinni maksta. Kultuuriorganisatsioonide omavaheline konkurents põhineb harva hinnal, pigem pannakse rõhku toote kvaliteedile.

Väärtuspõhiselt saab hinda määrata, kui publikul on võimalus tarbida haruldast toodet. Sellised üritused võimaldavad lisaks naudingule saavutada staatust ning madalas hinnas võib peituda väärtus ning peletada publiku eemale.

Konkurentsipõhisel hinnakujundusel peab organisatsioon teadma, keda tarbijad peavad nende konkurentideks. Toote hind kujuneb lähtudes konkurenti hinnast. (Kolb 2005, lk 147-149)

Kasumit mittetaotlevas organisatsioonis on hinnakujundus komplitseeritud, kuna sõltutakse lisaks tarbijatelt saadavale rahale muudestki finantseerimisallikatest (Kolb 2005, lk 146).

Toode

Turundusteoorias kasutatakse seda mõistet mis-tahes materiaalse kauba, teenuse või idee kombinatsiooni tähistamiseks. Kultuur on unikaalne ja keeruline toode, on oluline mõista, kuidas tarbijad neid tooteid tajuvad ning kategoriseerivad. (Kolb 2005, lk 127)

Korraldajal on vajalik oma toodet ise väga hästi tunda, et selle põhjal välja töötada tulemuslik turundusstrateegia.

Reklaam. Müügitoetus

Kultuurialal edu saavutamiseks on oluline tark kommunikatsioon ja seda tänapäeva eriti kiirelt muutuvast meedias. Üha enam kasvab interneti tähtsus. Siiski ei tohi alahinnata ka teisi meediakanaleid.

- **Internet** on uuem suundumus oma suurte eeliste ja mahuga. Teavitamist saab isikustada ja võib loota kiiret tagasisidet. Internetireklaami oluliseks ressursiks on kodulehekülgede omaalgatuslik leidmine, reklaam on ootel ja mõjutab neid huvilisi, kes seda mõju ise otsivad. (Bachmann 2005, lk 263)
- **Televisioon.** Tänapäevane nägemisele orienteeritud ühiskond reageerib TV-le soodsalt. Reklaam on hästi usutav – ekraanil on tõde raske moonutada. TV-reklaami eeliseks on suure auditooriumi katmine - TV on massimeedium. (Bachmann 2005, lk 252)
- **Plakatireklaam** on selle efektiivsust arvestades üks kõige odavamaid. Esituskordade maksimumi ei ole muude reklaamiliikidega võimalik saavutada. Plakatireklaam võimaldab auditooriumi suurt selektiivsust, olenevalt sellest, kuhu plakat üles panna. (Bachmann 2005, lk 259)
- **Ajalehereklaam** toimib geograafiliselt piiritletud turustusel (Bachmann 2005, lk 264). Eestis on igal maakonnal oma ajaleht, kus on hea reklaamida kohaliku tähtsusega sündmusi.
- **Ajakirjareklaami** eesmärgiks on jõuda täpselt piiritletud demograafiliste ja psühhograafiliste tunnustega sihtauditooriumi. Suurem osa ajakirju on mõeldud erihuvidega inimrühmadele ning see teeb selektiivsuse suureks (Bachmann 2005, lk 264).

Reklaami kombineerimine. Erinevate reklaamiliikide kombineerimisel on mitmeid eeliseid. Erineva ülesehituse ja toimeprintsipidega reklamidel on üksteist võimandav mõju ning paremini saab vältida küllastusefekti. (Bachmann 2005, lk 265)

1.3. Projektitöö – üks peamisi töövorme kultuurivaldkonnas

Projektiks nimetatakse konkreetse eesmärgi tähtaegseks saavutamiseks kavandatud tegevuste kogumit, mille elluviimisel on rahalised piirangud (Perens 2001, lk 8).

Tänases kultuurikorralduses on levinumaks töövormiks projektitöö. Seda tingib asjaolu, et projektidele on võimalik saada rahastust. Ainult suured (riiklikud) kultuuriorganisatsioonid saavad lubada kindlat sissetulekut ja palgalisi töötajaid, kuid ka nemad ei saa ilma projektitööta hakkama. Projektitöö eelis on tema paindlikkus kohaneda kiirelt muutuvas keskkonnas.

Projekti liigid

Jämedalt liigitatakse projekte vastavalt nende teostaja, iseloomu ja tegevusvaldkonna järgi:

- arendus- ja tellimusprojektid,
- loovprojektid ja tehnilised projektid

Kultuurivaldkonnas on kõige enam tegemist loovprojektidega (paralleelselt kasutatakse kõnekeeles mõisteid pehme või paindlik projekt). Loovprojekt sisaldab lisaks määratlus- ja planeerimisetapile väga palju ettevalmistusi ka teostusperioodil. (Äripäeva käsiraamat 2002, lk 3) Sündmusturundusliku loovprojekti puhul toimuvad ettevalmistavad tegevused põhiaja teostusperioodist, sündmus ise võib kesta vaid paar tundi.

Projekte võib liigitada kasumitoomise eesmärgi järgi:

- mittetulunduslik projekt,
- kasumit taotlevad projektid.

Projektijuht

Projektijuhi jaoks on olulise tähtsusega tema asend organisatsioonis. Enne projektijuhi määramist on vaja fikseerida projektijuhile esitatavad

- nõuded – juhtimis- ja erialaoskusteks; isiksuse omadustele;
- ülesanded - plaanib, ohjab, ja kontrollib projektirühma tööd nii sisulisest, personaalsest, tähtajalisest kui ka eelarvelisest aspektist;
- õigused – määratleda ülesandeid, valida alluvaid, anda korraldusi, informeerida;
- vastutus – projekti tulemuste, personali rakendamise, tähtaegadest kinnipidamise, vahendite kasutamise, eelarvest kinnipidamise eest.

A. Perens jagab projektijuhi oskused juhtimis- ja erialaoskusteks. Väikeste projektide juhtimine nõuab projektijuhilt väga häid erialateadmisi, mida suurema projektiga on tegemist, seda olulisemale kohale tõusevad juhtimisalased oskused ja kogemused (Perens 2001, lk 35)

Projektirühma suurus

Projekti tulemuse määravad ära kolm ressursi: aeg, raha ja inimesed.

Projektirühma suurus on sõltuvuses püstitatud ülesandest, tegutsemise efektiivsusest, projekti ulatusest ja spetsialistide vajadusest. Projektirühma efektiivsus sõltub sellest, kui palju on rühmas liikmeid. Väga väikestel ja suurtel rühmadel on olulisi puudusi. (Perens 2001, lk 31)

Projektirühma koostöö

Efektiivne töö projektirühmas eeldab head koostööd (Perens 2001, lk 44). Projektirühmalt oodatakse, et kõik liikmed oleksid

- valmis tegema meeskonnatööd,
- avatud ja loomingulised,
- võimelised tegema ja vastu võtma konstruktiivset kriitikat,
- valmis õppima ja õpetama.

Koostööd kahjustavad pinged, mida sagedamini põhjustavad

- erinevad hierarhiaastmed,
- suured ealised erinevused,
- erinev töörütm,
- autoritaarse või kooperatiivse juhtimisega harjunud rühmaliikmed.

Kontroll ja aruandlus

Projekti kontroll on ülesanne, mida tuleb täita kahel tasandil:

- sisene kontroll – hõlmab projekti käigu kontrolli projektijuhi poolt
- väline kontroll – kontrollimine projektiväliste organite poolt (Perens 2001, lk 37)

Tihti võib tunduda projektitöös, et kontroll ja aruandlus ei ole vajalikud. Kui kõik rühma liikmed on orienteeritud kvaliteetsele lõpptulemusele, peab ebaõnnestumiste ennetamiseks teostama nii kontrolli kui nõudma aruandlust.

Koosolekud

Projektitöö on reeglina rühmatöö ja üheks olulisemaks töövormiks on koosolekud (Perens 2001, lk 142).

Koosolekud eristuvad järgmiselt:

- käivituskooosolek – esimene ametlik nõupidamine, tutvustatakse liikmeid, selgitatakse eesmäärke, jagatakse ülesandeid;
- arenduskooosolek – konkreetse probleemi arenguga seotud inimestele;
- oluliste otsuste tegemise kooosolek – vajatakse kogu töörühmale.

Üha enam toimuvad kooosolekud internetis. See on oluline koht ressursside kokkuhoidmisel – väheneb sõidu- ja ajakulu ning ruumirent. Siiski ei asenda internet elavat suhtlust. Tihti võib veebi kooosolekutel tekkida valesti mõistmisi. Inimesega suheldes on oluline ka kehakeel, hääletoon, silmside ja näoilme, mida interneti teel edasi anda ei saa. Aeg-ajalt oleks kasulik korraldada kooosolekuid reaalses maailmas.

2. PÄRIMUSMUUSIKA ÕPPEKAVA DIPLOMANDIDE KONTSERDID

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonnas on lõpukavade kontsert üks osa diplomitööst (vt lisa 1). Igal kevadel on antud võimalus ka avalikkusele kuulata kontserti, mis on kokkupanud diplomikavade parimatest lugudest. See toimub enne hindelist eksamikontserti.

2011. aasta kevadel on pärimusmuusika õppekaval tähelepanuväärne lend, kuna lõpetajaid on kaheksa, mis on aastate lõikes suurim lend. Viis diplomandi on kogemusi omandanud vahetusüliõpilasena välisriikides. Nad on praktiseerivad muusikud mitmetes ansamblites.

2011. aasta pärimusmuusika õppekava diplomandide kontsertidel esinesid

Eeva Lindal (viul, laul),

Karoliina Kreintaal (viul, hiiu kannel, laul),

Maarja Nuut (viul, laul),

Jalmar Vabarna (akustiline kitarr),

Sandra Sillamaa (torupill, pikkvile, sopransaksofon),

Annika Oselin (viul, laul).

Sel aastal lõpetavad veel Triinu Taul ja Kulno Malva (eksternatuuris). Nemad ei osale igapäevases õppetöös ning sellepärast jäid ka kontsertidest eemale.

Kontsertide korraldajaks pakkus kultuurhariduse osakonna nõukogu liige Marju Mäger võimalust oma lõputööd sooritada kultuurikorralduse õppekava lõpetajale Piia Kajandole. Pärimusmuusikute kontsertide korraldamine vastab lõputöö statuudile ja on kultuurikorraldaja pädevuste testimiseks sobiv ettevõtmine.

2.1. Diplomandide kontsertide eesmärk, sisu, sündmuse taust

Pärimusmuusikute kontsertidel on neli eesmärki:

- säilitada ja arendada eesti pärimusmuusikat;
- tutvustada tänavuseid lõpetajaid;
- tutvustada TÜ VKA muusikaosakonda ja pärimusmuusika eriala;
- pakkuda muusikaelamusi pärimusmuusika sõpradele ja teistele huvilistele.

Kuue diplomandi põhjalikult ettevalmistatud lõpukavadest oli kokku pandud täispikk kontsertprogramm. Sarnaste kontsertidega on käidud ka eelnevatel aastatel väljaspool kooli esinemas. 2010. aastal külastati Tartu H. Elleri nimelist muusikakooli, Tallinna G. Otsa nimelist muusikakooli ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiat. Esinejate arvates jäi nendel kontsertidel publiku hulk väheseks, kuna teavitust oli puudulik ja esinemised toimusid õppetöö ajal. Et vältida eelmise aasta puudujääke, kaasati sel aastal muusikute ettevõtmisesse kultuurikorraldaja, mis näitab kultuurikorralduse õppekava vajalikkust. Tähtsust omab muusika- ja kultuurharidusosakonna üliõpilastevaheline koostöö, kus õpitud kogemusi saab rakendada edaspidises erialases praktikas.

2.2. Kontsertide ettevalmistavad tegevused

Pärimusmuusikute kontsertide ettevalmistamine vastab projekti tunnustele - konkreetse eesmärgi tähtaegseks saavutamiseks kavandatud tegevuste kogum, mille elluviimisel on rahalised piirangud.

Diplomandide muusikaprojekti juht ja projektirühm alluvad Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonnale, seega kuulub see projekt põhiorganisatsiooni allüksuse osakonnale, kuna Viljandi Kultuuriakadeemia on ise Taru Ülikooli allüksus. Projekti organisatsioon on oma tüübilt maatriksorganisatsioon.

Projekt liigitub loovprojektiks, mille tegevusvaldkonnaks on sündmusturundus. Kasumieesmärgilt liigitub mittetulunduslikuks projektiks, kuna kontserdid ei too tulu, pileteid ei

müüda, muusikutele ei maksta honorare ja projektijuht ei saa töötasu. Erinevate rahastajate poolt makstakse kinni transpordi- ja reklaamikulud.

Projektimeeskond loodi esimesel koosolekul, mis toimus 14. veebruaril 2011. Sellest võtsid osa kõik eelnimetatud pärimusmuusikud-diplomandid, muusikaosakonna õppejõud Cätlin Jaago, muusikaosakonna projektijuht Marika Goldmann ja kontsertide korraldajana kultuurikorralduse õppekava diplomand Piia Kajando.

Teostati tüüpilised loovprojekti ettevalmistavad tegevused

- projektimeeskonna loomine,
- esinemiskohtade leidmine,
- turundusstrateegia koostamine,
- eelarve koostamine,
- rahastuse leidmine.

Stardikoosolekul arutati läbi ja kinnitati kontsertide toimumiskohad ja kuupäevad. Samuti pandi paika järgmise koosoleku aeg, arutati meediplaani ning rahastamisvõimalusi. Eelmisel aastal toimusid sarnased kontserdid päevasel ajal õppeasutustes. Sel aastal sooviti esineda õhtul ja vabamas miljöös, mis meeldib noortele rohkem. Nii loodeti lahendada sihtgrupi vähesuse probleem.

Ühiselt otsustati esineda kolmes Eesti linnas (vt pt 2.4.2): Viljandis, Tartus ja Tallinnas; vastavalt 20., 25. ja 26. mail. Projekti noortepärasks nimeks kinnitati „**TÜ VKA Allstars**“.

Projektijuht

Kultuurikorralduse õppekava diplomandina olen läbinud projektijuhtimise kursused, mis loob kindluse, et oman piisavalt teadmisi ning oskusi diplomandide ühist loovprojekti juhtida. A. Perensi teooriast lähtudes nõuab väikeste projektide juhtimine projektijuhilt häid erialateadmisi ja suurte projektide puhul tõusevad olulisemale kohale juhtimisalased oskused. Praktilisi juhtimisoskusi on minul kui projektijuhil siiski vähe. Ettevõtlikkus, et neid kogemusi omandada, on aga olemas, seetõttu sobib väikesemahuline projekt erialase kompetentsi kinnitamiseks hästi.

Projektijuhi ülesanded

- tegevuskava koostamine (vt lisa 7),

- eelarve koostamine;
- esinemiskohtade leidmine, läbirääkimised ja koostöö nende esindajatega;
- turunduse ja meedialpaani koostamine ja teostamine, läbirääkimised võtmeisikutega;
- läbirääkimised teiste spetsialistidega (plakati ja reklaamklipi kujundus, teostus);
- sponsorite leidmine;
- asjaosaliste pidev informeerimine.

Aja- ja energiamahukaim töö oli turundusstrateegia väljatöötamine, läbirääkimised vastavate võtmeisikutega ning teostamise kontrollimine. Näiteks ainuüksi töö reklaamplakati kavandamisest valmimiseni sisaldas palju erinevaid etappe: muusikutele ühise sobiva aja leidmist fotosessiooniks, läbirääkimist ja nõupidamist kujundajaga, trükkimist ja lõpuks plakatite paigaldamist. Iga etapp pidi saama õigeks ajaks läbitud, et lõpptulemus valmiks tähtaegselt ja plakatid täidaksid oma funktsiooni. Sama teekond kulges reklaamklipiga. Siin sain projektijuhina rakendada kontrollimis- ja motiveerimisõigust. Ka läbirääkimised televisiooni erinevate saadete toimetuste esindajatega nõudsid aega ja oskust. Samas oli see periood ka väga huvitav. Suurem vastutus langes eelarvest kinnipidamisele, sest tuli teha lisaeelarve üheks bussisõiduks Tallinnasse. Projektijuhi kandev roll projektijuhtimisel oli projekti eesmärkide täitmine.

Projektirühma suurus

Projektirühm oli väike ja vastas projekti mahule. Korraldusliku tööga tegeles kaks inimest: projektijuht Piia Kajando ja tema abiliseks ning akadeemiapoolseks kontaktisikuks määratud muusikaosakonna projektijuht Marika Goldmann. Projektis osales kuus muusikut. Projektirühmas ei rakendunud klassikalised mudelid, kus projektirühma liikmed on ainult teostajad. Muusikud olid küll esinejad, kuid võtsid osa ka korralduslikust tööst.

Projektirühma koostöö

Efekttiivne töö projektirühmas eeldab head koostööd. Peamiselt suheldi interneti vahendusel. Eriti tihe oli kirjavahetus. Palju korraldusega seotud teemasid arutati koos läbi. Projektijuhina püüdsin võimalikult palju arvestada muusikute arvamusega. Siiski tegi see otsustamise raskemaks, sest niipalju kui on erinevaid inimesi, on ka erinevaid arvamusi. Positiivseks võib pidada projektis osalejate avatust ja loominguilisust. Kõik asjaosalised reageerisid kiiresti. Ühiselt valiti esinemiskohad, koostati esinemiskava, arutati lavakujundust. Jalmar ja Annika aitasid leida Tartu kontserdile helitehnikut, mis oli suureks abiks. Samuti võis muusikutele

delegeerida teisi sobivaid ülesandeid. Näiteks Jalmar vastutas videoklipi muusika eest ja Eeva luges sellele peale teksti.

Probleemid

Negatiivselt mõjus projektirühma koostööle projektidega kaasnev tüüpiline olukord: projekti tehti põhitegevuse kõrvalt. Tudengitel käis samaaegselt pingeline eksamisessioon ning kiirest elutempost tekkisid pinged. Tervet projektirühma korraga kokku saada oli väga raske ja ühist prooviaega kava kokkupanekuks, pildistamiseks ja reklaamklipi filmimiseks oli raske leida. Suuri vaidlusi tekitas plakati ja kavalehe kujundus ja tekst, mis alguses tundus muusikutele liiga õpilaslik. Sooviti, et plakat ja kavaleht tooks rohkem esile diplomandide professionaalsust. Kuigi projektirühma liikmete ja juhi ealised erinevused olid suured, ei tekkinud sellest tajutavaid pingeid, pigem võis märgata erinevast tööriistmist tulenevaid arusaamatusi: vahel muutus info nii kiiresti, et selle alusel polnud võimalik konsensuslikult otsustada. Ühele muusikule tundus, et projektijuht võtab endale liigselt autoritaalselt õigusi, kontrollib liialt. Kuid see lahkelt sai kiiresti lahendatud, kui talle selgitati projektijuhi käitumise motiive.

Koosolekud

Projektitöö üheks olulisemaks töövormiks on koosolekud. Kuigi peamine suhtlus toimus internetis, toimusid ka reaalsed koosolekud, kus kõik asjaosalised kokku said:

Käivituskooolek 14. veebruaril muusikamajas

Infokooolek 31. märts muusikamajas

Peaproov 20. mail Pärimusmuusika Aidas

2.3. Eelarve, rahastus

Pärimusmuusikute kontserdid kavandati mittetulundusliku projektina. Selleks, et ideed teostada, oli tarvis välisrahastust. Esimesel koosolekul arutati läbi peamised kuluartiklid, mille põhjal otsustati teha taotlus vaid Kultuurkapitali Rahvakultuuri Sihtkapitalile. Valiku põhjenduseks sai fakt, et eelnevatel aastatel on rahastus saadud samast fondist. Otsustamist mõjutas ka teadmine, et Kultuurkapital finantseerib ennekõike professionaalset kultuuri ja Hasartmaksu nõukogu toetab peamiselt harrastuskultuuri projekte. Alternatiivseid variante ei kaalutud. Projekti

koostamise ja esitamise aeg sobis Kultuurkapitali rahataotluseks kõige paremini. Teistesse fondidesse ja programmidesse enam projektitaotlust teha ei jõudnud. Taotlus pidi olema esitatud 20. veebruariks. Eelarve arutasime läbi koos Marika Goldmanniga, kes muusikaosakonna projektijuhina vormistas TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia kui taotleja nimel projektitaotluse Kultuurkapitalile.

2.3.1. Kulud

Kontserdi korraldamise peamised kuluartiklid on

- esinejate honorarid,
- saali rent,
- transport,
- reklaam.

Kontsert-tuur on õppetöö üheks osaks ja nii esinejad kui korraldaja selle eest tasu ei saa. Kuna esinejatele honorare ei makstud ning Tallinna ja Tartu kontserdid olid prii sissepääsuga, siis ei nõutud ka saalirenti. Peamisteks kuluartikliteks jäi transport ja reklaam (vt Tabel 1). Projekti kavandades tuleb teha võimalikult asjakohane ja täpne kulude prognoos.

Esialgne prognoos kuludele:

Transport

Hinnapakkumine võeti FIE Vello Oololt, kuna koolibuss oli 25. ja 26. maiks juba tellitud. Tema on Viljandi Kultuuriakadeemia pikaajaline koostööpartner ja hinnad teiste teenusepakkujatega ei erinenud oluliselt.

Marsruut: Viljandi – Tartu – Viljandi 160 km

Viljandi – Tallinn – Viljand 320 km

160 km x 0,55 € (kilomeetri hind) + 5,20 € (seisuag) = 93,20 €

320 km x 0,55 € (kilomeetri hind) + 5,20 € (seisuag) = 181, 20 €

Kokku transpordile 274,40 €

Plakateid otsustati tellida formaadis A2: 25 tk ja A3: 25 tk. Plakatite trükkimiseks võeti hinnapakkumine OÜ Koopiaprint, kuna see firma on Viljandi Kultuuriakadeemia koostööpartner ning seal kehtivad akadeemiaale soodushinnad.

A2: 25 x 1,60 € = 40,00 €

A3: 25 x 1,10 € = 27,50 €

Kokku reklaamile 67,50 €

Saali rent

Pärimusmuusika Aida ja Folgiklubi saalirendi võib arvestada mitterahalise kuluna - Pärimusmuusika Ait on koostööpartner Viljandi Kultuuriakadeemiaga ning Folgiklubi toetab Kultuurkapital. Tartu Ülikooli Kohvikuga läbirääkimisel küsiti saalirendiks **60,00 €**.

Toitlustus

Toitlustuseks arvestatud raha 5,00 € (keskmine lõuamöögi hind kooli kohvikus) iga esineja kohta päevas on eelarves toodud omaosalusena.

6 esinejat x 5 € x 3 päeva = **90,00 €**

Rahvakultuuri sihtkapitali I jaotusele (vt tabel 1) esitati taotlus **491.90 €** hüvitamiseks.

Tabel 1

Kultuurkapitalile esitatud eelarve

kulud:	€		tulud:	€
sõidukulud	274,40		Rahvakultuuri Sihtkapital	274,40
teavitus	67,50		Rahvakultuuri Sihtkapital	67,50
saalirent	60,00		Tartu Ülikooli kohvik	60,00
toitlustus	90,00		omaosalus	90,00
kokku:	491,90		kokku:	491,90

Projekti teostamise tegelikud kulud:

Muudatused tulid transpordi kuludesse. Planeeritud sõitudele lisandus veel üks sõit Tallinnasse ja tagasi, kuna avanes võimalus esineda ja teha reklaami saates Terevisioon. Selgus, et ka 25. mai sõitu Tallinnasse on võimalik teha kooli bussiga, mis oli sisseostetud teenusest odavam.

Marsruut: Viljandi – Tallinn – Viljandi 320 km

2 x 320 km x 0.40 € (kilomeetri hind) + 4.70 € (seisuaeg) = **271,00 €**

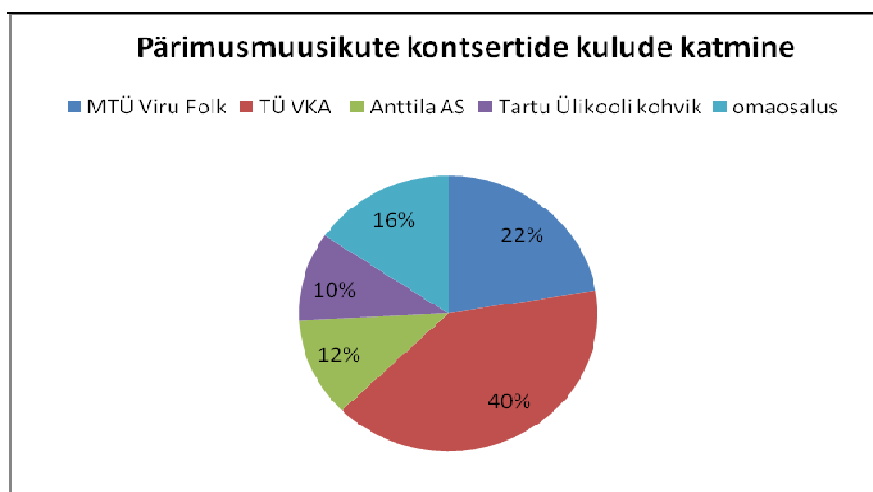

2.3.2. Tulud

Kulude katmiseks esitas muusikaosakonna projektijuht Marika Goldman taotluse SA Kultuurkapitali rahvakultuuri ekspertgrupi esimesele jagamisele. Teisi rahastusvõimalusi projektirühmas ei kaalutud ja seega jäi rahastusrisk maandamata. Eeldati, et taotlus rahuldatakse või vastasel korral jõuab esitada sama taotluse Hasartmaksunõukogule. Kultuurkapital antud projekti kahjuks ei rahastanud, teade selle kohta tuli meie jaoks hilja ning sama projekti ei jõudnud esitada teistele rahastajatele. Ettevalmistusperiood rahataotlemiseks jäi selle projekti puhul liiga lühikeseks.

Muusikaosakonnal oli kindel seisukoht, et kontserdid peavad toimuma ning lubasid puuduoleva summa leida akadeemia sisekäibevahenditest. Sõidud Tallinnasse maksti kinni akadeemia eelarvest. 26. mai sõit Tartusse osteti sisse teenusena. Projektijuhina asusin otsima alternatiivseid rahastusvõimalusi. Otsustasin leida sponsoreid.

Läbirääkimised õnnestusid AS Anttilaga, kes lubas tasuda reklaamiga seotud kulutused (vt joonis 1). Osaliselt kattis sõidukulud MTÜ Viru Folk. Tartu Ülikooli kohvikuga saavutati kokkulepe: kontsert on külastajale tasuta ning saalirenti ei küsita.

Joonis 1 Pärimusmuusikute kontsertide kulude katmine

Kõige rohkem panustas (40%) kontsertide toimumisse TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, 22% MTÜ Viru Folk, kes oli nõus rahaliselt toetama. Järgnes omaosalus 16%, siis AS Anttila 12% (reklaamikulud), 10% tuli Ülikooli kohvikult (saali rent).

Pärimusmuusikute kontsertide eelarve

kulud:	€		tulud:	€
sõidukulud	364,20		MTÜ Viru Folk 130, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia 234,2	364,20
teavitus	67,50		Anttila AS	67,50
saalirent	60,00		Tartu Ülikooli kohvik	60,00
toitlustus	90,00		omaosalus	90,00
kokku:	581,70		kokku:	581,70

Eelnevas tabelis 2 on toodud pärimusmuusikute lõplik eelarve. Peamiseks kuluartiklik on sõidukulud 364, 00 €, sellele järgneb toitlustus 90 00 €, siis reklaamikulud 67,50 € ja saalirent 60,00 €. Eelarve kokku on 581, 70 €.

2.4. Turundusstrateegia

Pärimusmuusikute kontsertide korraldamisel oli peaarõhk suunatud efektiivse turundustegevuse läbiviimisele, mille eesmärgid olid kontsert-tuuri ja tänavuste lõpetajate reklaamimine, ning sellega koos Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonna tutvustamine ja pärimusmuusika õppimisvõimaluste propageerimine. Oluline ülesanne oli silma paista tihedas konkurents.

2.4.1. Sihtgrupid

Kontserdid olid eeskätt suunatud gümnaasiumiealistele noortele. Ka esinejad olid noored – see oli sõnum noortelt noortele. Turundusstrateegia üks eesmärkidest tutvustada kultuuriakadeemiat kui ühte võimalust edasiõppimiseks, eeldab samuti reklaami suunamist noortele. Et segmenti jagada väiksemaks ja konkreetsemaks grupiks, eristati neid muusikaliste eelistuste järgi. Reklaamklipis kutsuti folgihuvilisi noori kontsertidele. Segmendi suurendamiseks laiendati seda geograafiliselt - kontserdid toimusid kolmes linnas erinevates Eestimaa osades. Sihtrühma prognoositi 50% publikust ning arvestades saalide mahutavust, loodeti kolmele kontsertidele kokku kuulama sadakond noort muusikahuvilist.

2.4.2. Esinemiskohtade valik

Esinemiskohtade valikul lähtuti sihtrühma psühhograafilisi omadusi arvestades. Noored otsivad meelelahutust ja võimalust mõnusalt vaba aega veeta. Seega otsustasime mitte minna kontsertidega koolidesse nagu eelmisel aastal, vaid kohtadesse, kus noored end hästi tunneksid. Muusikute jaoks oli oluline, et esinemiste tehnilised võimalused oleksid kaasajatingimustele vastavad – hea akustikaga saal või korralik helivõimendus.

Ühiselt valiti välja järgmised esinemiskohad:

- **Pärimusmuusika Ait** on väljakujunenud pärimusmuusikute esinemiskohaks. Pärimusmuusika Keskus on koostööpartner Viljandi Kultuuriakadeemiaga ning toetub oma tegevuses Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonna pärimusmuusika õppekavale. Kontsert toimus hooaja lõpuürituse ühe osana. Peale pärimusmuusikute kontserti esines tantsuks ansambel Gjangstas Päradais, mis eelduste kohaselt toob kokku hulgaliselt noori.
- **Tallinna Folgiklubi** on noortele folgisõpradele meelepärane koht, kus on oma kindel väljakujunenud publik. Folgiklubis toimuvad regulaarselt samalaadsed kontserdid ja kohtumisõhtud. Klubil on olemas korralik helivõimendustehnika. Musitseerimine klubis on erinev kogemus kontserdisaalis esinemisest, sest ei esineta kõrgemal seisval laval, vaid ühel tasapinnal publikuga. Sellise esinemisega tekib parem kontakt publikuga.
- **Tartu Ülikooli kohvikus** võib kuulata mitmesugust muusikat erinevatele sihtrühmale ning see koht sai valitud just seetõttu, et jõuda uute sihtrühmadeni. Valikut mõjutas võimalus sooja ilma korral esineda välisterrassil. Kohviku siseruumides on seevastu väga hea akustika.

Kontserdikohtade sarnased positiivsed omadused:

- asuvad kesklinnas,
- hea juurdepääs,
- väljakujunenud positiivse imagoga,
- tuntud regulaarse kontserdipaigana.

2.4.3. Meediaplaan

Meediaplaani (vt lisa 2) esialgne kava pandi paika 14. veebruaril toimunud koosolekul. Muusikute jaoks oli oluline, et kontserdid leiaksid laialdast kõlapinda ja nad ei peaks esinema tühjadele saalidele. Korraldustöö olulisem osa seisneski mõjusa reklaamikampaania läbiviimises.

Sihtgrupi mõjutamine internetis

Noorte segmendi juurde jõudmiseks oli valitud kanal, mida noored kõige enam kasutavad – internet. See on suurte eeliste ja mahuga meediakanal, kus teavet saab isikustada.

Facebook on veebipõhine suhtlusvõrgustik, kus info antakse edasi sõpradele, kes omakorda jagavad seda laiali oma sõpradele, ja nii edasi... Facebookis oli TÜ VKA Allstars'i lehekülg, mis sisaldas videoklippi, plakatit ja sisukamat kirjeldust kontserdikavast. Info levis noorte seas kiiresti ja jõudis kõikide huvilisteni. Ka Folgiklubil on omakorda Facebookis kodulehekülg, mille kaudu teade laiali paisati.

Kontsertide reklaam (sama, mis Facebookis) oli üleval ka esinemiskohtade kodulehekülgedel:

Tallinnas Folgiklubis - <http://klubi.virufolk.ee/>,

Tartus Ülikooli kohvikus - <http://www.kohvik.ut.ee/>,

Viljandis Pärimusmuusika Aidas - <http://www.folk.ee/>.

Televisioonireklaam

Lähtuvalt kontsertide eesmärgist säilitada ja arendada pärimuskultuuri, püüdsin äratada huvi pärimuskultuuri vastu kogu Eesti elanikkonnas. Selleks, et jõuda oma sõnumiga iga inimeseni, pidasin kõige paremaks võimaluseks esinemist televisioonis. Esitasin kolm taotlust:

1. Eesti Rahvusringhäälingule (ERR) tasuta kultuuriteate edastamiseks. Taotlus rahuldati ning sellele järgnes kiire reklaamklipi valmistamise periood.
2. Terevisiooni toimetusele, mis ka õnnestus. Saime teleaja 20. maiks.
3. Kultuurisaatele MI. Saatelõik salvestati 20. mail ja eetrisse läks saade 26. mail.

Esinemine Terevisioonis 20. mail 2011 (vt lisa 7). Kell 5.30. algas väljasõit Viljandist, kohal pidime olema 7.40-ks, siis oli aega pillid lahti pakkida ja grimmiruumist läbi käia, 8.08 toimus heli-, valguse-ja kaameraproov; 8.45 – intervjuu muusikutega ja 8.51 esinemine traditsionaaliga „Küla jääb kuulama“.

Reklaamklipp

Reklaamklippis (vt lisa 7), mida levitati nii televisioonis, raadios kui ka internetis, kutsuvad lõbusas meeleolus noored oma sõpru kontsertidele folkima, taustaks on energiline folkmuusika katkend. Reklaamklipi valmistas Viljandi Kultuuriakadeemia videostudio juhataja, multimeedia tugiisik Tauno Uibo. Reklaamklipi tehnilised nõuded on Lisas nr 3.

Reklaamklipp (20 sekundit) läks eetrisse: ETV-s 16. -22. maini 2011.

Raadio 2-s ja Vikerraadios 10. – 26. maini 2011.

Plakatreklaam

Plakati kujundus jäi arvutigraafik ja disainer Urmas Volmeri ülesandeks. Plakatid pandi üles

- kontserdikohtadesse;
- Viljandi, Tallinna ja Tartu raamatukogudesse, sest seal liigub kevadisel eksamisesseioonil väga palju noori;
- suurtesse kaubanduskeskustesse;
- kuulutustetahvlitele.

Ajalehe-ajakirja reklaam

Viljandi kontserdit reklaamiti koos Pärimusmuusika Aidaga ning kontserdit tutvustav artikkel ajalehte „Sakala“ jäi nende ülesandeks. Artikkel Tartu Postimehes planeeriti vahetult enne Tartu kontserti. Sellega tegeles Marika Goldman, kuid läbirääkimisi peetud ajakirjanik haigestus just sel ajal ning artikkel ei ilmunud. Läbirääkimisi alustasin ajakirja Muusik toimetaja Ila Remmeliga. Ta oli huvitatud ja lubas toimetusega artiklit Viljandi Kultuuriakadeemia pärimusmuusikutest arutada, kuid rohkem sellele vastust ei tulnud.

Reklaami kombineerimine

Kasutati mitme erineva reklaamiliigi kombineerimist, sest sellel üksteist võimendav mõju. Viie erineva reklaamiliigi latusaks korraldamiseks koostas turukommunikatsiooni tabeli (vt lisa 2), kus määrasin ajaliselt läbirääkimis-, valmimis- ja aktiivse promotsiooni perioodid.

Pileti hind

Kontserdil Pärimusmuusika Aidas oli pileti hinnaks 4,8/3,2 eurot. See oli hooaja lõpusündmus, kus diplomandide kontsert oli vaid üks osa tervikust. Pileti hinna määras Pärimusmuusika Ait.

Tallinnas Folgiklubis ja Ülikooli kohvikus olid kontserdid tasuta.

2.5. Pärimusmuusikute kontserdid Viljandis, Tallinnas ja Tartus

Üldjoontes olid kõik kolm kontserti sarnased – muusikud, kava ülesehitus ja ühislood, mõningaid muudatusi kavas tuli ette soolonombrites. Täiesti erinevad olid aga kontsertide toimumiskohad.

2.5.1. Kontserdikava ülesehitus

Kontserdi ülesehitus (vt tabel 3) planeeriti traditsioonilise kontserdi formaadis. Kava panid kokku diplomandid koos oma õppejõu Cätlin Jaagoga. Kava koostamisel peeti oluliseks, et igal diplomandil oleks võimalus sooloesinemiseks ja koosmusitseerimiseks. Kava koosnes kümnest soloetteastest, kolmest duost, ühest triost ja kahest ühisloost. Kava pikkus oli 80 minutit.

Tabel 3

Pärimusmuusikute kontsertide kava

jrk nr	instrument	nimi	lugu
1.	viiulid (4 järjest)	Maarja	Torupilli rütm
		Annika	Viiuli valss
		Karoliina	Pulma polka
		Eeva	Kana
2.	torupill	Sandra	Labajalavalss
3.	torupill + kitarr	Sandra, Jalmar	Peeter Silla lood
4.	viiul/laul	Maarja	Vanainimeste polka
5.	viiul/laul + viiul/laul	Maarja, Karoliina	Siili silmad
6.	akustiline kitarr	Jalmar	Õõ tants
7.	laul	Annika	Kui mina ükskord..
8.	viiul	Eeva	Roosalu polka
9.	viiul/laul	Karoliina	Pulmalaul
10.	torupill+kitarr	Sandra, Jalmar	Kadri lugu
11.	viiul/laul + viiul/laul + viiul/laul	Eeva, Karoliina, Maarja	Küla jääb kuulama
12.	saks/laul + 4 x viiul/laul + kitarr	kõik koos	Metsa puid raiuma
13.	saks/laul + 4 x viiul/laul + kitarr	kõik koos	Pühendus

Lavastuslikult algas kontsert põnevalt – pimedal laval mängis valgusvihus üksik viiuldaja, seejärel ilma pausita liikus valgus teisele viiuldajale, kes esitas oma loo ja nii esitasid kõik neli viiuldajat oma soolo. Sissejuhatuseks tegi Sandra lühikokkuvõtte õpinguaastatest ja tutvustas eraldi igat pärimusõppekava diplomandi. Edasi kulges kava klassikalise kontserdi formaadis (vt tabel 3). Lõpukavasid ja esitamisele tulevaid lugusid tutvustasid lõpetajad enne oma etteastet ise (vt lisa 4). Diplomandid suhtlesid publikuga pingevalt, oma lugude tutvustused olid hästi läbimõeldud ja huvitavad. Omal kohal oli huumor. Publik soovis lisalugu.

2.5.2. Kontsertide tehnilised tingimused

Tänapäeva kontserdikorralduses tuleb nii esinejatel kui korraldajatel arvestada publiku nõudmistega helikvaliteedi osas. Laitmatu helikvaliteet aitab kaasa kontserdi õnnestumisele. Selle saavutamiseks omavad kaasaegsed kontserdipaigad helitehnikat, millega töötab vastava väljaõppe saanud helitehnik. Enne heliproovi tuleb esitada helitehnikule täpne kavakirjeldus (vt tabel 3) ja tehnilised soovid (vt tabel 4). Viljandi Pärimusmuusika Ait ja Tallinna Folgiklubi omavad kaasaja nõuetele vastavat helitehnikat. Kontserdi kava ja tehnilised soovid tuli helitehnikutele saata varem. Mõlemas kohas teostati enne kontserti heliproov.

Tabel 4

Pärimusmuusikute kontsertide tehnilised tingimused

nimi	instrument	tehnilised nõuded
Maarja Nuut	viul	fantomtoide XLR-väljundiga kontaktmikrofonile, vokaalmikrofon
Karoliina Kreintaal	viul	fantomtoide, vokaalmikrofon
Eeva Lindal	viul	fantomtoide, vokaalmikrofon
Annika Oselin	viul	viuli võimenduseks mikrofon
Sandra Sillamaa	torupill	kondensaator
Jalmar Vabarna	akustiline kitarr	2xDi-Box, 1 kondensaator mikrofon, 1 dünaamiline mikrofon

Tartu Ülikooli kohvikus planeerisime kontserdikohta vastavalt ilmale: ilusa ja sooja ilma korral esinemine terrassil ning jaheda ilma korral sees. Sama päeva hommikul otsustasime kontserti

anda siseruumis. Kuna saal oli väike ja hea akustikaga, toimus esinemine ilma helivõimendusega. Diplomandide arvates peakski pärimusmuusik aeg-ajalt esinema ilma helivõimendusega. See nõuab küll rohkem pingutamist, kuid tulemus on vahetum ja loomulikum.

2.5.3. Kontsertide võrdlus

Kolm kontserti kujunesid erinevateks (vt tabel 5) nii kontserdipaiga miljöö kui esinemistingimustelt. Kontsertide ühine joon oli publiku soe vastuvõtt, kõigis kolmes kohas tuli esitamisele lisalugu ja noorte osakaal publiku hulgas oli vähemalt 50%.

Tabel 5

Pärimusmuusikute esinemiskohtade võrdlus

koht	publiku hulk/noorte osakaal	esinemistingimused	üldine miljöö	publiku vastuvõtt
Viljandi Pärimusmuusika Ait	saal oli pooltäis, inimesi 110, nendest noori vähemalt pooled	väga hea kaasaegne helitehnika, professionaalne helitehnik, lava dekoreeritud, esinejatel kasutada mitu prooviruumi, vesi	Kaasaegne, esinduslik ja suur kontserdikoht, nii publiku kui esinejate esinduslik teenindamine,	publiku vastuvõtt soe
Tallinna Folgiklubi	saal pilgeni täis, väga palju seisjaid, inimesi vaatluse põhjal 60-70, nendest suurem enamus noored	head, kaasaegne helitehnika, prof. helitehnik, esinejatel kasutada prooviruum	noortepärane, veidi korratu, vaba õhustik, istumine laudades, palju seisukohti	publik elas kaasa, palju fänne, esitamisele tulid lisalood, publikuga väga hea kontakt
Tartu Ülikooli kohvik	Saal täis, üksikud seisjad, inimesi vaatluse põhjal 50, nendest pooled noored	head, esineti ilma võimendusega, suurepärase akustikaga saal, esinejatel kasutada prooviruum	stiilne, suursugune saal, publik istus laudades, eeskujulik teenindamine, lava ei olnud	väga soe, kestvad ovatsioonid, publikuga hea kontakt

Publiku arvu hinnati vaatluse teel. B. Kolbi arvates sobib vaatlus uurimismeetodina väikestele organisatsioonidele hästi, kuna on odav ja sageli annab see meetod täpsemat informatsiooni kui küsitlus (Kolb, lk 122).

2.5.4. Kontsertide majanduslik kasu

Kultuuritoote puhul saab mõõta nii otsest kui kaudset majanduslikku kasu. Otsest kasu said esinemiskohad, kes teenisid tulu söögi-joogi müügit. Kaudne majanduslik mõju on kindlasti tähelepanuväärsem. Järgnevalt toon välja mõned punktid.

- Pärimusmuusikute kontserdid muudavad kultuuri atraktiivsemaks turistidele. Viljandi ja Tartu kontsertidel oli näha välisturiste, kes huviga nautisid kontserte. Turistid toovad majandusele kasu.
- Pärimusmuusikud propageerisid oma kontsertidega õppimisvõimalusi Viljandis. Mida suurema üliõpilaskonnaga Viljandi Kultuuriakadeemia on, seda suurem majanduslik kasu kohalikele ettevõtetele.

3. ENESEREFLEKTSIOON

Iga korraldatud sündmuse toimumise järel on vaja teha kokkuvõte. Projektitaotlustes nõutakse kirjalikku aruannet. Suurte projektide lõppedes tehakse kokkuvõtvad koosolekud, sageli seminarid või konverents, kus arutatakse läbi kõik oluline. Mina võtan oma positiivsed ja negatiivsed kogemused kokku alljärgnevalt ning analüüsin tehtut kultuurikorralduse õppekavas läbitud ainete põhjal.

3.1. Kogemused

Minu eesmärk seda tööd vastu võttes oli rakendada koolisõpitud teadmisi praktikas ja arendada end erialaselt. Samuti soovisin end proovile panna uues situatsioonis. Olen lõpetanud Tartu H.Elleri nim Muusikakooli ja muusikuna külastan tihti kontserte. Nüüd oli huvitav kogeda kontsertide korralduslikku poolt. Hindamatu kogemuse andis iseseisvalt läbi teha kogu protsess alates meeskonna loomisest ja plaanide tegemisest kuni kontsertide toimumiseni välja.

Kontsertide korraldamisega sain järgmised kogemused:

- projekti- ja meeskonnatöö;
- läbirääkimised ja koostöö transpordifirmadega, rahastajatega, kontserdipaikade esindajatega ja tehnilise personaliga;
- koostöö muusikutega;
- meediapromotsiooni;
- rahastusprobleemide lahendamine.

Positiivse kogemuse andis võimalus koos töötada noorte professionaalsete muusikutega. Huvitav oli suhtlemine nii televisiooni kui ajakirjandusega. Sealt õppisin, et professionaali töö on põhjalik, täpne ja väga kiire. Uue kogemuse sain reklaamklipi ja plakati valmimise erinevate etappide läbimisel. Planeerisin selleks viis nädalat ja olin väga mures, kui asjad ei liikunud nii

kiiresti. Tähtaja lähenedes said siiski õigeks ajaks valmis nii klipp kui plakatid, selleks kulus vaid kaks-kolm päeva. Planeerisin aega väga suure varuga.

Esile tõstmist väärrib koostöö Viljandi Pärimusmuusika Aidaga. Seal arvestati igas küsimuses esinejate soovidega. Näiteks lava kaunistamisel pakkusin välja idee tuua lavale kaseoksad vaasidesse. Vanad eestlased tõid iga suurema sündmuse puhul sisse kased. Tänapäeval ei hakka keegi puid maha võtma, aga kaseoksad sobisid lõpetamise teemaga ja muutsid lava kaunimaks. Esinejad soovisid toolide asemel lavale erinevaid tasapindu, mis oleks kaetud rahvuslike vaipadega ning kuhu saaks toetuda, kui parasjagu ei esine. Kontserdipäeval nägingi laval kahte suurt efektset vaasi kaseokstega. Lava oli seatud ja kaunistatud vastavalt esinejate soovidele.

Negatiivse kogemuse sain rahataotluse eitava vastusega. Viga oli esitada rahataotlus ainult ühele programmile. Kuigi eelnevatel aastatel oli sealt alati toetus tulnud, oleks võinud kaaluda ka teisi võimalusi. Segadus tekkis Tallinna esinemiskoha nimetusega. Kuni kohale saabumise hetkeni teadsin, et kontsert toimub Folgiklubis, tegelikult oli koha nimi Rockstars`i pubi ja folgiklubiks nimetati kolmapäevaõhtusi sündmusi. Õnneks oli aadress õige ja kõik huvilised leidsid koha üles. Pean tunnistama, et ettevalmistusperioodi keskel tekkisid paari muusikuga väikesed erimeelsused kavalehtede kujundamise osas ja kontakti oli nendega raske saavutada. See probleem sai lahendatud esimesel väljasõidul Tallinnasse Terevisiooni. Kinnitust leidis minu arusaam, et kõiki suhtlusprobleeme ei ole võimalik lahendada interneti vahendusel, vajalik on isiklik vahetu kontakt.

3.2. Pädevused

Sündmuse korraldamisel sain rakendada kultuurikorralduse õppekava eriala ainete teoreetilisi teadmisi praktikas.

Kultuurikorralduse alused. Enne sündmuse korraldamise alustamist tuleb esitada põhiküsimused: miks, kellele ja mida korraldada. Omandatud teadmisi sain rakendada ressursside (aeg, raha) kasutamisel, formaadi väljatöötamisel ja kava koostamisel.

Turundus. Kontsert-tuur oli planeeritud avaliku üritusena ning sellele kehtisid kõik avaliku üritusega kaasnevad nähtused: konkurents, reklaamiaja taotlemine, sihtrühmani jõudmine jne.

Jäin oma turundustegevusega rahule, kuigi edaspidi oskan paremini planeerida aega, mis kulub ühe või teise turunduskanali ettevalmistamiseks ja teostamiseks.

Projektijuhtimine. Projektijuhtimise põhimõtteid rakendades toimus kogu töö meeskonnaga algusest lõpuni. Koostöös muusikaosakonna projektijuhiga sai esitatud rahataotlus Kultuurkapitali Rahvakultuuri Ekspertgrupile.

Majandusarvestuse alaseid teadmisi läks vaja kontsert-tuuri eelarve koostamisel, kus tähtsamateks kuluartikliteks olid transport ja reklaam.

Sotsiaalne kommunikatsioon. Inimestevaheliste kontaktide loomisel aitab kaasa teadmine, et inimeste hoiakutel, käitumisnormidel, väärtushinnangutel on teatud seaduspärasused. Kultuurikorraldaja töö põhinebki suurel määral suhtlemisel. Tehtud telefonikõnesid ja kirjutatud kirju ei ole võimalik kokku lugeda, see hõlmab suurema osa tööajast ja ka vabast ajast. Kuigi üldiselt on inimesed positiivsed ja asju on meeldiv ajada, peab kultuurikorraldajal olema tugev närv ja „paks nahk“, sest inimesed on erinevad.

Meediaõpetus. Praktikas sain kasutada teadmist, et meediaga suhtlemisel on vaja õiget ajastust: kunas, kuhu ja mis info või soov esitada. Täiesti uue kogemuse sain televisiooni ja ajakirjandusega suhtlemisel. Samuti peab veidi olema nahaalsust, et tele-esinemisel peaesmärk kaotsi ei läheks. Näiteks Terevisioonis oli tore lõik tänavustest lõpetajatest, aga intervjuus ei jõudnud sõnagi lausuda eelseisvatest kontsertidest. Noored muusikud, kes intervjuu andsid, ei osanud ega julgenud ise sellele tähelepanu juhtida. Siiski reklaamis saatelõik lõpetajaid ja õppimisvõimalusi Viljandi Kuluuriakadeemias, mis olid ka sündmuse eesmärgid. Kultuurisaate MI toimetusega käisid tihedad läbirääkimised, kuid ikkagi saabusid nad Viljandi kontserdile etteteatamata ja intervjuu lõpetajatega oli ootamatu. Edaspidi oskan saate toimetusele soovida rohkem eelinfot ja küsimusi.

Läbirääkimise tehnika. Õpitust rakendasin teadmist, et läbirääkimised tuleb põhjalikult ettevalmistada. Läbirääkimisi tuli pidada nii meediaga, kontserdikohtade kontaktisikutega, transpordifirmadega, plakati ja videoklipi kujundajatega, sponsoritega kui ka oma meeskonna liikmetega. Kinnitust leidis minu arusaam, et otsesuhtlus on viljakam kui kirjavahetus. Näiteks ajakirja „Muusika“ toimetusele saatsin e-mailiga kirja, kus tuli lühike vastus, et nad peavad koosolekul seda teemat arutama. Saate MI toimetusega rääkisin telefoni teel ning seal oli hoopis teine suhtumine. Sama järelduse võib teha toetajate leidmisel. AS Anttila esindajaga rääkisin isiklikult ja sain positiivse vastuse, kuid Coca-Cola Balti Jookide AS-i poole pöördusin meilitsi ning sain äraütleva vastuse.

Intelektuaalne omand. Televisioonis ja Viljandi Pärimusmuusika Aidas tuli täita vastavad repertuaari lehed ja kinnitada allkirjaga. Televisioonis loovutati autoriõigused saates esitatud materjalide kohta televisioonile. Pärimusmuusika Aida poolt esitatakse repertuaari leht Eesti Autorite Ühingule, kus arvestatakse litsentsitasu vastavalt repertuaarile ja müüdud piletite kogusele.

Tugevad küljed

Oma tugevateks külgedeks pean meeskonnatööle orienteeritust, loomingulisust, läbilöögivõimelisust. Olen kergesti kontakteeruv, suure töövõimega ja eriti tähtsaks pean kultuurisündmuse korralikku ettevalmistusperioodi. Kontsertide korraldamisel tuleb kasuks ka minu pikk tööstaaž muusikaõpetajana, tänu sellele oskan panna tähele detaile, mida teine korraldaja võib-olla ei märkagi, näiteks heli kvaliteet või kava ülesehitus.

Nõrgad küljed

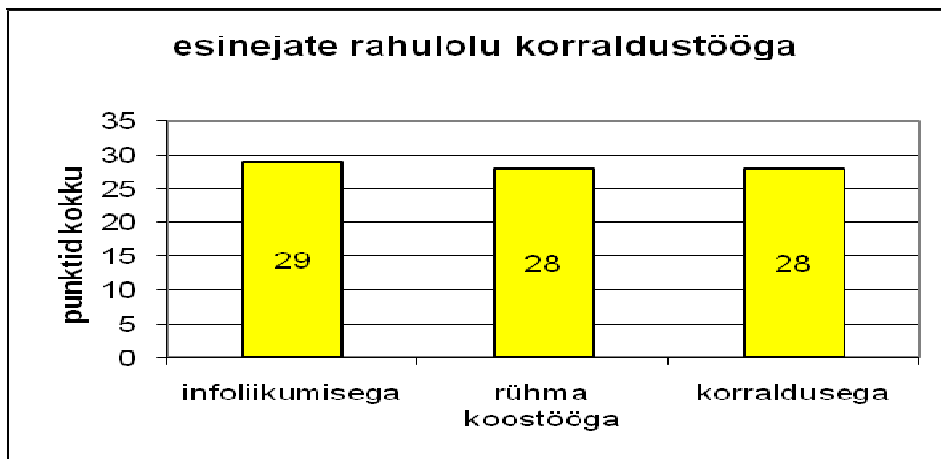
Nõrgaks omaduseks pean otsustusvõimet, tahan pikalt kaaluda poolt ja vastu argumente, aga tihti on vaja otsustada ruttu. Muusikute poolt heideti ette mulle liigset muretsemist.

3.3. Tagasiside

Kontsert-tuuri lõppedes huvitas mind muusikute tagasiside korraldustööle. Planeerisin anda küsitluslehed ka esinemispaikade kontaktisikutele ja teistele koostööpartneritele, kuid hiljem loobusin sellest, kuna koostöö kulges latusalt, mingeid arusaamatusi ei tekkinud, ning arvestades inimeste kiiret töötempot, ei tahtnud ma sellega neid enam tülitada.

Küsitluses (vt joonis 2) soovisin välja selgitada, kuidas olid muusikud rahul

- infoliikumisega,
- rühma koostööga,
- korraldustööga üldiselt

Joonis 2 Esinejate rahulolu korraldustööga

Küsimustele sai vastata skaalal, kus maksimum oli viis punkti ja miinimum üks punkt. Punktide summa maksimum oli 30, infoliikumine sai 29 punkti 30-st, rühma koostööd ja korraldustööd üldiselt hinnati 28 punktiga 30-st. Seega võib korraldustööga väga hästi rahule jääda.

Binaarskaala küsimusele, kas rühmas arvestati iga liikme arvamusega, vastasid kõik jaatavalt. Viimasele, avatud küsimusele, mis oleks võinud olla teisiti, kirjutati järgmised vastused:

1. Ei muretseks nii palju.
2. Kõik on hästi, ise peaks rohkem harjutama.
3. Kõik on OK!
4. Ei oska öelda.
5. Pildistamisel grupi oma viga – keegi pärast vingus. Infot oli liiga palju, raske aeg... samas mööda külgi maha ei jooksnud.
6. –

Kõige positiivsema tagasiside sain iga kontserdi lõpus, kui esinejad siiralt tänasid mind korralduse eest. See oli emotsionaalselt võimas tunne ja kinnitas mulle, et olen valinud endale sobiva eriala.

KOKKUVÕTE

Käesolev kultuurikorralduse õppekava loov-praktiline lõputöö on koostatud Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia muusikaosakonna pärimusmuusika õppekava dipolmandide kontsertide korraldamisest ja läbiviimisest. Lõpetajate kontserdid toimusid Viljandis, Tallinnas ja Tartus vastavalt 20., 25. ja 26. mail 2011. aastal. Nende kontsertide eesmärgid olid pärimusmuusika säilitamine ja arendamine, vastavate õppimisvõimaluste propageerimine ning 2011. aasta lõpetajate tutvustamine.

Antud töö koosnes kolmest peatükist, kus esimeses anti ülevaade olulisematest etappidest kultuurisündmuse korraldamisel Eesti kultuurisituatsioonis. Pearõhk oli kultuuriturunduse strateegia ja projektitöö põhimõtete kajastamisel. Teine peatükk keskendus pärimusmuusikute kontsertide korraldamisele ja läbiviimisele. Kolmas peatükk sisaldas kontserdikorraldaja eneserefleksiooni.

Eestlaste huvi oma pärimusmuusika vastu kasvab aasta-aastalt. Seda näitab nii meedia kui publiku huvi pärimusmuusikute kontsertide vastu. Kolm erinevat televisioonisaadet kajastasid antud kultuurisündmust: Terevisioon, kultuuriteated ja muusikasaade MI. Nendes saadetes tutvustati pärimusmuusika õppekava lõpetajaid ja koos sellega propageeriti õppimisvõimalusi Viljandi Kultuuriakadeemias, mis olid pärimusmuusikute kontsertide eesmärgid.

Kontserdid toimusid tihedas konkurentsisis ning seetõttu pandi korraldustegevuses pearõhk turundusstrateegia väljatöötamisele ja vastavate meetmete realiseerimisele. Turundusstrateegia eesmärk oli äratada tähelepanu muusikahuvilistes noortes ja see eesmärk sai täidetud. Kolme kontserti külastanud publiku hulk oli vaatluse põhjal ligikaudu kakssada inimest, kellest pooled olid noored.

Probleemid tekkisid kontsertide finantseerimisel ning edaspidi tuleb diplomandide kontsertide ettevalmistamisel alustada rahastajate leidmisega pool aastat varem.

Antud sündmuses omab tähtsust ka muusika- ja kultuurharidusosakonna üliõpilastevaheline koostöö. Omandatud kogemusi saavad nii muusikud kui korraldaja rakendada edaspidises erialases töös ja kontsertide positiivne tagasiside motiveerib pühendumusega jätkama valitud teel.

KASUTATUD MATERJALID

- Bachmann, T.** 2005. *Reklaamipsühholoogia*. Tallinn: Kirjastus Ilo.
- Eesti Kultuurkapitali seadus*. 1994. Riigiteataja. <https://www.riigiteataja.ee/akt/12793356>, 20.05.2011.
- Klaus, K.** 2007. *Peeter Vähi: Eesti Kontserdipublik on asjatundlik*. – Pärnu Postimees, 31.07.
- Kolb, B. M.** 2005. *Kultuuriturundus*. Tartu: Atlex.
- Kukk, Ü. & Laas, A.** 2004. *Kultuurisponsorlus sponsorite vaatepunktist*. Tartu: Projekt Tartu-Turu kultuurisild. www.tartu.ee/kultuur/, 13.05.2011.
- Kultuuriministeeriuni kodulehekül. <http://www.kul.ee/index.php?path=0x2x1239>, 20.05.2011.
- Kultuuri teejuht kodulehekül. <http://teejuht.kultuur.info/kultuuripoliitika/>, 07.05.2011.
- Perens, A.** 2001. *Projektijuhtimine*. Tallinn: Külim.
- Tarand, K.** 2010. *Uus rekord*. – Sirp, nr 37, 08.10.
- Tormis, V.** 1972. *Rahvalaul ja meie*. – Sirp ja Vasar, 16.06.
- TÜ VKA kodulehekül. <http://www.kultuur.edu.ee/parimusmuusika>, 17.04.2011.
- Vihalem, A.** 2003. *Turunduse alused*. Tallinn: Külim.
- Õunapuu, L.** 2002. *Üliõpilaste kirjalikud tööd*. Viljandi: Viljandi Kultuurikolledž.
- Äripäeva käsiraamat. Projektijuhtimine 2002*. Tallinn: AS Äripäev.

LISAD

Lisa 1 Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia pärimusmuusika õppekava lõputöö nõuded

Loov-praktiline lõputöö koosneb kahest osast:

- kontsert
- kirjalik töö

Kontsert

Tervikliku kava (minimaalse kestusega 20 min.) esitamine põhipillil. Kava peab näitama diplomandi oskusi rahvamuusika valdamisel, isiklikku mängustiili, kõrget tehnilist taset ning arenenud muusikalist maitset. Kava peab koosnema 60% ulatuses eesti rahvamuusika lugudest ning võib sisaldada tunnustatud autorite või ka omaloomingulisi teoseid. Diplomand peab näitama oma oskusi ka saatjana ja harmoonia kujundajana. Eksamil ei esitata varasematel eksamitel hinnatud lugusid. Kontsert võib olla iseseisev projekt või osa suuremast terviklikust esitusest.

Kirjalik töö

Töö sisuks on rahvamuusika alal või sellega lähedalt seotud aine valdkonnas teoreetiline, praktiline, metodoloogiline või sotsiaalne probleem, selle analüüsimine ning järelduste kirjalik väljatoomine.

Töö eesmärk on õpetada üliõpilast tõstatama oma erialaseid probleeme, leidma nendele võimalikke lahendeid, koguma ja kasutama vajaminevat algmaterjali ning vormistama selle kirjalikult teoreetiliselt või praktiliselt kasutatavaks materjaliks.

Üliõpilase iseseisva töö sisuks on:

- 1) töö erialase kirjandusega
- 2) töö arhiivides või ekspeditsioonil
- 3) käsitletava algmaterjali kogumine, süstematiseerimine, analüüsimine, lahtikirjutamine ja lõpliku variandi ettevalmistamine
- 4) lisamaterjalide (pildid, joonised, skeemid, helikandjad jne.) süstematiseerimine ja ettevalmistamine

Töö võib olla ka praktiliseks kasutamiseks mõeldud väljaanne (N: repertuaarikogumik, õpik) või praktilise lõputööga seotud materjale, meetodit ning kogemusi süstematiseeriv ja analüüsiv kirjutis.

Kirjalik töö kaitstakse eksamikomisjoni juuresolekul vähemalt kaks kuud enne kontserdi toimumist.

Hinnatakse diplomandi professionaalsust pillimängijana ja rahvamuusika asjatundjana.

Loov-praktilist lõputööd hinnatakse Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias käibeloleva hindamissüsteemi alusel. (TÜ VKA kodulehekülg)

Lisa 2 Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia diplomandide kontsertide meediaplaan 2011

Meediaplaan

Tabel 6

reklaam	märts				aprill					mai			
nädal	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
plakatid: A3, A2													
läbirääkimised	X	X	X										
teostus				X	X	X	X						
trükk								X	X				
väljapanek										X	X	X	X
Reklaamklipp 20 sek:													
läbirääkimised	X	X	X	X									
teostus					X	X	X	X					
valmimise tähtaeg 6.05										X			
ETV-s 16.-22.05												X	
Raadio 2-s, Vikerraadios (10.-26.05)											X	X	X
Saatelõik Terevisioonis ja MI-s													
läbirääkimised			X				X	X	X				
eetrisse												X	X
Artikkel Postimehes, Sakalas,													
läbirääkimised			X							X	X		
artikkel												X	X
reklaam internetis													
kodulehekülgedel										X	X	X	X
Facebook`is				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Lisa 3 Eesti Televisiooni reklaamklipi tehnilised tingimused

ETV tehnilised tingimused

Klippide lubatud maksimaalne pikkus on 20 sekundit ning toetajaid ja pileti hindu nimetada ei tohi.

Valmis klipid tõsta tähtajaks ETV ftp-sse

Server: <ftp.etv.ee>

kasutaja: tleedu,

parool: kultuur

Quick Time Movie (sobivad koodekid: avid meriden compressed; DV PAL; mpeg2 50 mbit),

Avi (sobivad koodekid: Uncompressed, Microsoft video, Matrox DV9), **KÜLJE SUHE: 16:9**,

720x576 non square pixel või 1024x576

FPS: 25, Heli - Wave, 48 kHz (nivoo max –8)

Sobivad ainult .mov ja .avi failid eelpoolnimetatud koodekitega!

EI SOBI *.mpg, *.mpeg, *.wmv ega mingid muud variandid!

EI SOBI HD pilt ega koodekid, ETV edastus töötab SD-s.

Kaadril ülemine poolkaader esimeseks (Odd/upper field first) või Progressive.

NB! Palun ftp serverisse eraldi kaustasid mitte tekitada.

Audioklippide tehnilised tingimused

Klippide lubatud maksimaalne pikkus on 20 sekundit ning toetajaid ja pileti hindu nimetada ei tohi.

Audioklippide formaadid:

a) .mp3 320 kbps CBR, 16bit, 44,1kHz

b) .wav 1411 kbps, 16bit, 44,1kHz (CD-formaat)

Klipi maksimaalne digitaalne helinivoo lubatud vahemik on -1dB kuni -6dB.

Heli peab olema kompressseeritud 10dB sisse.

Tekst peab olema arusaadav ja selge ning vähemalt 6dB helitaustast valjem.

Valmis klipid tuleb tõsta hiljemalt kolm tööpäeva enne esimest eetrissemineku päeva ERR raadio ftp serverisse

Kui kasutatakse spetsiaalset ftp programmi siis:

server: <ftp.er.ee>

user: kultuuriteated

password: kultuuriteated

kui kasutatakse Internet Explorerit või muud veebilehitsejat siis:

aadressiriba: <ftp://kultuuriteated@ftp.er.ee>

user: kultuuriteated

password: kultuuriteated

Soovitame kasutada spetsiaalset ftp programmi FileZilla. See programm on kõigile tasuta ja saadaval ka eesti keeles.

FileZilla saab alla laadida aadressilt:

<http://filezilla-project.org/download.php?type=client>

Windowsi kasutajatel tuleb seega alla laadida ja installeerida arvutisse [FileZilla 3.3.3 win32-setup.exe](#) (versiooni number 3.3.3 uueneb aja jooksul).

Lisa 4 Pärimusmuusika õppekava diplomandide lõpukava kirjeldused

Diplomandid panid kirja oma mõtted lõpueksami kavadest, mida sai kontsertidel kasutada vahetekstidena.

Karoliina Kreintaal:

Süvenen sellel kontserdil Ruhnu saarel elanud eesti-rootslaste viulimängutraditsiooni ning pulmakombestikku. Saare muusikaline keel on oma geograafilise asukoha ning ajaloo tõttu väga omapärane ning eristub selgelt nii teistel Eesti saartel kui ka mandril mängitud muusikast.

Sandra Sillamaa:

Kontserdil esitan vanade torupillimeeste järgi õpitud lugusid ja polskasid Rootsist. Need lood on avanud mulle pärimusmuusika maailma ja inspireerinud omaloomingut.

Jalmar Vabarna:

Mida, kuidas ja miks mängida kitarril pärimusmuusikat?! Kitarritraditsiooni puudumine pärimusmuusikas on jätnud pillimeestele vabad käed. Kes otsib, see leiab!

Maarja Nuut:

Mind inspireerib liikumine. Seda nii helides kui tantsus ning eelkõige nende kooslemises. Läbi kolme aasta olen kuulanud palju salvestusi Eesti vanadelt viiuldajatelt, mõnede mängumõnu on saanud mulle omasemaks ning andud impulsid ka ise luua.

Annika Oselin:

Sellel kontserdil mängin labajalavalsse ja polkasid, ent kontrastiks neile lõbusatele lugudele esitan Siberi-eestlaste nukraid laule, mis tuletavad meelde, et võõrsil on raske ja kodus alati kõige parem.

Eeva Lindal:

Mängin energilist ning lõbusat pärimusmuusikat! Minu lemmikud on polkad. Eriti nauditavaks pean koosmängu teiste heade muusikutega ning musitseerimist „piiridest välja“.

Lisa 5 Pärimusmuusikute kontsertide reklaamplakat

TÜVKA Allstars

Meeleolukas kontsert XV lennu lõpusirgele jõudnud pärimusmuusikult
Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiast kolmes Eesti linnas:

20. mai – Viljandi Pärimusmuusika Aidas www.folk.ee
25. mai – Tallinna Folgiklubis klubi.virufolk.ee
26. mai – Tartu Ülikooli Kohvikus www.kohvik.ut.ee

kõik kontserdid algavad kell 19:00

naudi elu, naudi kultuuri

ANTILA.ee
Eesti suurim internetikaubamaja

Lisa 6 Pärimusmuusika õppekava diplomandide kontsertide tegevuskava

Pärimusmuusikute kontsertide tegevuskava

Tabel 7

tegevuskava	veebr			märts				aprill						mai				juuni		
nädal	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
koosolekud	X			X										X						
tegevuskava koostamine	X																			
läbirääkimised kontserdipaikadega		X																		
hinnapakkumised trans. firmadelt		X																		
hinnapakkumised trükikodadelt		X																		
taotluse esitamine Kultuurkapitalile		X																		
meediaplaani koostamine				X																
pildistamine ja video						X														
plakati kujundus							X	X	X											
reklaamiklipi valmimine							X	X	X											
toetajate otsimine							X	X	X	X	X	X								
aktiivne teavitus													X	X	X	X				
esinemine Terevisioonis														X						
pressiteated														X	X					
kontsert Pärimusmuusika Aidas															X					
kontsert Tallinnas																X				
kontsert Tartus																X				
kokkuvõtete tegemine																	X	X		

Lisa 7 Pärimusmuusikute kontrertide reklaamklipp ja saated

<http://tauno.untsakad.ee/allstars/>

<http://etv.err.ee/arhiiv.php?id=117225>

<http://etv.err.ee/arhiiv.php?id=117030>

ZUSAMMENFASSUNG

Die Konzerte der Folkmusiker in Viljandi, Tallinn und Tartu im Jahre 2011

P. Kajando

Die vorliegende Abschlussarbeit ist über das Veranstellen und Durchführen der Konzerte von den Diplomanden aus dem Folkmusikfach an der Viljandi-Kulturakademie der Universität Tartu. Die Konzerte fanden in Viljandi, Tallinn und Tartu entsprechend am 20., 25., und 26. Mai im Jahre 2011 statt. Die Ziele der Konzerte waren das Aufbewahren und Weiterentwickeln der Folkmusik, das Propagieren der entsprechenden Studiummöglichkeiten und das Vorstellen der Absolventen des Jahrgangs 2011.

Die Konzerte fanden in starken Konkurrenzbedingungen statt und deshalb wurde der Schwerpunkt der Veranstaltungstätigkeit auf das Ausarbeiten der Marketingstrategie gelegt. Das Ziel war die Aufmerksamkeit der Jugendlichen zu wecken. Dieses Ziel wurde erfolgreich erfüllt, denn der Anteil der jungen Leute im Publikum war benennenswert.

Das Interesse der Esten an Folkmusik wächst vom Jahr zu Jahr. Das zeigen sowohl die Medien als auch das Interesse des Publikums. In drei verschiedenen Fernsehsendungen wurde über die Folkmusikkonzerte berichtet: die Morgensendung „Terevisoon“, Kulturnachrichten und die Musiksendung „MI“. Als positiv kann man das zahlreiche Publikum hervorheben.

Problematisch wurde das Finden der Geldgeber und in der Zukunft muss man bei den Veranstaltungsprojekten darauf mehr Acht geben. Zweites Problem war der Zeitmangel wegen der Prüfungsperiode. Das brachte Anspannung mit sich, aber verhinderte nicht das Veranstellen der Konzerte.

Positives Feedback sowohl vom Publikum als auch von den Musikern gab der Konzertveranstalterin die Sicherheit mit dem gewählten Fach fortszusetzen.